

Fullmäktige 24.08.2026 § 112

§ 112

Motion om privata (könsneutrala) omklädningsrum i offentliga lokaler (Bordlagt 8.6.2026)

Beredning och upplysningar:
Martinsen Kimmo
Lehtinen Maija
Salonen Kaarina
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Peppi Seppäläs och 24 andra ledamöters motion 10.6.2025 om privata (könsneutrala) omklädningsrum i offentliga lokaler och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Seppälä lämnade understödd av Immonen m.fl. följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att man aktivt informerar om möjligheten att begära ett privat omklädningsrum.

Efter avslutad diskussion konstaterade ordföranden att stadsstyrelsens förslag hade godkänts enhälligt.

Ordföranden frågade om Seppäläs förslag till hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom förslaget rönt motstånd, konstaterade ordföranden att mötet måste rösta.

Ordföranden föreslog att de som understöder Seppäläs förslag till hemställan röstar "ja" och de som motsätter sig förslaget röstar "nej". Fullmäktige godkände ordförandens förslag.

Vid omröstningen godkände fullmäktige Seppäläs förslag till hemställan med 58 röster mot 3 och 12 blanka. Röstningslistan bifogas till protokollet.

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Dessutom godkändes följande hemställan:

Fullmäktige hemställer att man aktivt informerar om möjligheten att begära ett privat omklädningsrum.

Redogörelse

Motionen

Peppi Seppälä och 24 andra ledamöter lämnade 10.6.2025 en motion om privata (könsneutrala) omklädningsrum i offentliga lokaler.

I motionen för de fram att de offentliga beslutsfattarnas lagstiftande uppgift är att se till att jämställdhet och likabehandling förverkligas i kommunen. Delaktighet och lika tillgång till idrotts- och kulturtjänster bör förverkligas.

För närvarande hindrar bristen på privata omklädningsrum och duschrum ett jämlikt deltagande. Tröskeln för alla kommuninvånare att röra sig och upprätthålla en aktiv livsstil måste sänkas. Till exempel är simkunnighet en viktig medborgarfärdighet som borde vara tillgänglig för alla. Känslan av obehag som uppstår av att klä av sig och tvätta sig inför andra, till exempel på grund av medicinska hjälpmedel, operationsärr eller att man inte hör till den binära könsuppdelningen försvårar eller hindrar direkt en del kommuninvånare från att få tillgång till gemensamma idrottstjänster.

Införandet av privata omklädningsrum och duschrum leder inte nödvändigtvis till kostnadseffekter. De lokaler som idrotts- och kulturtjänsterna erbjuder kan granskas med tanke på användningsgrad och eventuell omorganisering av lokaler. Till exempel att erbjuda utrymmen som avgränsats med gardiner skulle ha en liten kostnadseffekt. Så har man gjort till exempel i Jyväskylä i simhallen AaltoAlvari.

I motionen efterlyses att Esbo stad kartlägger hur privata omklädningsrum och duschrum erbjuds i olika offentliga lokaler med omklädningsrum och hur åtminstone ett privat könsneutralt omklädningsbås kunde införas i alla lokaler.

Svar på motionen

Affärsverket Esbo lokaler beaktar i sin verksamhet Esbo stads plan för jämställdhet och likabehandling. Esbo lokaler hyr ut lokalerna enligt principen om intern hyra till sektorerna och varje sektor ansvarar för användningen av objekten för sina behov.

Representanter för användarsektorn deltar i planeringen av ny- och ombyggnadsprojekt och kan på så sätt påverka planeringen av könsneutrala lokaler. Vid planeringen av nya idrotts- och sportlokaler deltar också representanter för användarsektorerna. Med tanke på resultatenheten för idrotts användare är det centralt att objektet är tillgängligt. Vid planeringen av nya idrottsprojekt bör man beakta alla specialgruppers förväntningar på objektets funktionsduglighet. Motionen och behovet av att planera könsneutrala lokaler i olika projekt kommer från användarsektorn.

Arbetsgruppen Vi bygger för alla, som lyder under rådet för personer med funktionsnedsättning, påverkar planeringen och genomförandet av den byggda miljön och kollektivtrafik i Esbo genom att främja tillgänglighet och hindersfrihet. I arbetsgruppen deltar representanter för rådet för funktionsnedsättning och äldre rådet samt organisationer i egenskap av erfarenhetsexperter, tillsammans med stadens experter inom planläggning, trafik och byggande samt förtroendevalda. I särskilt tillgängliga projekt, såsom trafikstationer, simhallar och specialboenden, genomförs en separat delaktighetsprocess för tillgängligheten, där projektplanen presenteras för arbetsgruppen Vi bygger för alla. Utnyttjandet av erfarenhetsexperter och erfarenhetsråd i planeringen bör utvidgas så att det blir mer omfattande än för närvarande.

I behovs- och projektplaneringen för nya objekt bör man i större utsträckning än tidigare beakta det moderna samhällets många förväntningar och krav. Detta innebär att omklädningsrum och socialutrymmen allt oftare ska vara könsneutrala och tillgängliga. Här kan lösningarna vara olika och det slutliga innehållet i lösningarna styrs av både lokal- och ekonomiplaneringen.

Lösningarna i olika idrottsbyggnader kan vara mycket olika beroende på vad lokalen används för. I planerna ska man kunna beakta kommande ändringar i dimensioneringen av omklädnings- och duschrum. Det finns olika modeller ute i världen och även i Finland har man genomfört vissa lösningar som baserar sig på gemensamma omklädningsrum. I de nuvarande simhallarna motsvarar lösningarna inte alltid moderna förväntningar. På kundernas begäran har man dock kunnat anvisa dem ett specialutrymme för privat bruk. I framtiden behöver detta inte vara fallet, om man i projektplanerna bättre och tydligare än för närvarande beaktar könsneutrala lokaler.

Resultatenheten för idrott understöder att könsneutrala lokaler ska beaktas vid planerings av omklädningsrum.

Beslutshistoria

Fullmäktige 08.06.2026 § 99

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Peppi Seppäläs och 24 andra ledamöters motion 10.6.2025 om privata (könsneutrala) omklädningsrum i offentliga lokaler och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Ordförande Linnell föreslog understödd av Sistonen att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion om bordläggning frågade ordföranden om ärendet kan bordläggas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget om bordläggning, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Ärendet bordlades enhälligt.

Stadsstyrelsen 25.5.2026 § 192

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Olli Isotalo

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Peppi Seppäläs och 24 andra ledamöters motion 10.6.2025 om privata (könsneutrala) omklädningsrum i offentliga lokaler och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Olli Isotalo

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Peppi Seppäläs och 24 andra ledamöters motion 10.6.2025 om privata (könsneutrala) omklädningsrum i offentliga lokaler och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Katainen föreslog understödd av Partanen att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Katainens förslag kunde godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen enhälligt beslutat att bordlägga ärendet.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Ärendet bordlades enhälligt.

Stadsstyrelsens koncern- och lokalsektion 20.4.2026 § 46

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Olli Isotalo

Stadsstyrelsens koncern- och lokalsektion föreslår för stadsstyrelsen att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Peppi Seppäläs och 24 andra ledamöters motion 10.6.2025 om privata (könsneutrala) omklädningsrum i offentliga lokaler och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Koncern- och lokalsektionen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Bilaga

1 Äänestyslista § 112

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite yksityiset (sukupuolittamattomat) pukuhuonetilat julkisiin tiloihin

För kännedom